

Knjižnica Lenart
Zveza društev upokojencev Slovenskih goric
Društvo upokojencev Sv. Trojica v Slov. goricah

ODKRIVAMO LITERARNE TALENTE VSEH GENERACIJ

**ODKRIVAMO
LITERARNE TALENTE
VSEH GENERACIJ**

2023

Literarnim talentom na pot ...

Srečanje literarnih talentov vseh generacij, ki ima svoje začetke pod okriljem DU Sveta Trojica na pobudo ge. Marice Klobučar, je v sodelovanju s Knjižnico Lenart uspelo tudi v letu 2023. Pesmi in kratke zgodbe je prispevalo kar 23 oseb. V posebno zadovoljstvo nam je, da je bilo srečanje medgeneracijskega značaja, saj so se nam pridružili posamezniki iz OŠ J. Hudalesa Jurovski Dol, Doma sv. Lenarta, VDC Polž, enota Lenart in SVZ Hrastovec, člani društev upokojencev iz bližnje in daljne okolice, posamezniki iz naše knjižnične mreže ter Trnovske vasi in Vitomarcev. Zapisi so k nam prispeli celo s Pohorja.

Dogodek smo tudi v letu 2023 pripravili v sodelovanju z DU Sveta Trojica in Zvezo DU Slovenske gorice. Zbrane je ob tej priložnosti nagovoril podpredsednik Zveze DU Slovenije, Stanko Kranvogel.

S pisanjem ohranjamo spomine, podpiramo lastne misli, krepimo veščino pisanja ter smo ustvarjalni.

Želimo, da bi z veseljem literarno ustvarjali tudi v prihodnje. Prijetno branje želimo, naj Vam bo v navdih!

Ingeborg Budja
LUČKA V ZIMSKI NOČI

Veter brije čez planjave,
lajež psov prinaša iz daljave.
Sneg v kosmičih naletava,
spi v tišini zdaj narava.

Noč se naglo je spustila,
zemljo vso je zatemnila.
Le v daljavi lučka ena,
cerkev je od nje vsa razsvetljena.

Z naravo zimsko, vso megleno
počuti moja duša se ledeno.
V njej pusto je in prazno,
ni ničesar za tolažbo.

Edino lučka iz daljave mi mežika,
se rahlo mojega srca dotika.
Dobrodošla, večna lučka,
srečna, srečna tvoja služba
pred Delivcem vseh darov!
NJEBOV razlij še name blagoslov!

Albina Črešnar
ŠOPEK

Se na travnik bom podal
šopek si bom tam nabral
marjetic, zvončnic čisto vseh
pa še tiste, ki so še po tleh.

Dekle moje bo vesela.
ko bo pušlec v roke vzela
po duhala bo vsaki cvet,
če so rože lep je svet.

Tudi to ji bom povedal,
da ji srček bom ogreval.
Kjer harmoniko igram
v dvoje lepše je kot sam.

Duša moja se raduje,
ko mi misel k njej potuje
naj ljubezen se iskri,
ki do nje se mi iskri.

Marinka Čučko
Z MENOJ SI

Skozi zvezdnato nebo,
zreš name na zemljo.
Z menoj si: ob jutranji zori,
ob sočnih in deževnih dneh.
Ko večerna zarja v meglico se zlije,
ko sonce na nebu se skrije.
Ko dnevni utrip ugaša.
Z menoj si tudi
v dolgih samotnih nočeh.

V mislih sem ves čas s teboj.
Kako se imaš ljubi moj?
Samotni so dnevi,
ko tebe ob meni več ni,
srce boli in duša ječi.
Le tu in tam sonce v duši
led stopi.

Ob prebiranju spominov
na skupnih 47 let,
se v srcu misel zbudi,
nova iskra ljubezni izpod pepela,
znova zažari.

Iskrica me pogreje in
in ogreje mi srce,
a um se zave,
da med nama velika,
nepremagljiva
razdalja je.

Valter Čučkovič
ORFEJEVA LIRA

Osminka Sonca je še z nami
med pojemanjem glasov zaspanih
svetloljubov, ki ne zmorejo noči
s poslikavo roja lampijončkov.

Murni so zamenjali škržate in
ubranost zvokov, ki je dar narave,
sprošča poezijo ravnovesja misli
z raznolikostjo zaznave vzgibov.

Veter popestri utripanje zatona
z mešanico vonjev Sredozemlja,
ko spontano stopam skozi oljčnik
in skrivnostnost diha izmed listja
s črnimi plodovi božje blagodati.

Spustim se do potoka, kjer se
tare množstvo raznorodnih likov:
nimfe, muze in plejade, divjad,
laznina, ribe, gozd in perutnina,
vsi prevzeti in ukleti v uho.

Ojagrov sin razvnema liro skozi
klic srca, ko zapoje o nesmrtnosti
ljubezni do izbrane krasotice.

Zagledam tvoj obraz ob vodi, ki
se staplja z ritmom rim poeta.

Primem te za laket in nakažem
pot iz gneče, ker te je srce
izbralo, da boš večno moja muza.

Boris Grobelnik,
SVZ Hrastovec – Korenjaki
MOJ KRAJ

Nekoč živel sem v kraju,
zelo podoben rajju.

Na dvorišču polno rož,
v gozdu ptičje žvrgolenje,
vse pomirjalo mi je življenje.

Na travniku so se srne pasle,
Na rožah pa pridne čebele
za sebe skrbele.

Na levo in desno
Pa polno planin,
To veselje je vseh
Ljubiteljev planin.

Valerija Ilešič Toš
SREČA

Kdo ve, kaj je sreča?
Kdo ve, kje je doma?
Ali srečo lahko ti kdo da?
Se morda »sama od sebe ima«?
Sreča – nesreča,
isti koren,
sreča – nesreča,
vmes lahko je le tren.

Ne moreš je vzeti,
ne moreš je dati,
ne želiš je prezreti,
želiš jo umeti.

Ni je visoko, niti globoko,
ni je v širjavi, niti v daljavi,
ni je v »veliko«, pa tudi ne v »malo«,
mar se jo bo k ljubezni dodalo?

Sreča je v tebi,
ko ne daš je le sebi,
sreča je v »skupaj«
in v »ne obupaj«.
Sreča je med nama,
kadar sva sama,
in je med nami,
ker nismo sami.

Sreča je v ljubezni,
ki se nikoli ne strezni,
sreča je up,
da ne potoneš v brezup.

Sreča zame si ti,
četudi te ob mei ni,
če vem, da si srečna tam
in da, otrok moj, tvoj srček ni sam.

Bogomir Feliks Horvat

MIMOHODKA

Lepo je biti sam,
a kaj bi svet brez ljudi?
Kaj bi jaz brez tebe . . .
In, kaj brez mene ti . . .?

To lepo misel spisal je neznan poet!
Morda, tako kot jaz
je bil v ljubezni vnet . . . !

Napisana na vrata
gostišča je bila;
morda jo kdaj je brala
tudi moja ljubica . . . !

Napis napisan s kredo
počasi je bledelel –
ni moč ga več prebrati –
ga čas s seboj je vzel!

Povprašam včasih ljubo,
če ga spominja se?
Kot jaz ga nosi v srcu,
kot jaz spominja se . . . !

PRELEPIH DNI PRETEKLIH,
ko sva ljubila se;
je čustvo še moč zaznati,
a napisa brati ne . . . !

Jure Jaklič,
SVZ Hrastovec – Korenjaki
SLOVENKE

Od nekdanj so lepe Slovenke slovele,
a lepše od Urške bilo ni nobene,
Urška, Urška, Urškica, lepa si ti deklica.
Ko sem prvič videl te, se v meni strl je kamen
in veš kaj iz tega nastalo je?
V meni večna ljubezen do tebe je.

Slovenija

Slovenija naša je dežela,
v srcih naših pomlajena,
vsi Slovenci zbrani se imamo radi.
Za Slovenijo se borimo,
da bitke nobene ne izgubimo.

Aleksandra Kukovec

PUNČKA MOJA

S tihim glaskom vprašaš me ti:
»Le kaj bom jaz, ko enkrat zapustiš me ti?
Mami nočem te izgubiti,
vedno si želim ob tebi biti.«

»Punčka moja, nič se ne boj,
vedno bom ob tebi kot kakšen opoj.
Vedno te bom spremljala in te vedno čuvala!«

»Ampak mami, tebe ne bo,
kdo me držal bo za roko,
kdo me nežno božal po laseh
in kdo me vodil po pravih bo poteh?«

»Punčka moja znašla se boš ti,
ker v tvojem srčku lučka tli,
ta lučka gori, osvetljuje
in razblinja vse skrbi!«

Takrat zagledam se v te majhne rjave oči,
ki še se ne zavedajo,
kaj vse se nam lahko zgodi,
kaj vse se v življenju lahko nam pripeti.

Ustavim se in te objamem,
nežno te v naročje vzamem,
nežno se dotaknem tvojih las in tvojih lic.
Gledaš me in ne razumeš,
premajhna si še, še vsega ne moreš.

Veter nežno zapihlja, laske ti ponese...

»Čutiš veter?« vprašam.

Pokimaš.

»Veš punčka moja, ko enkrat me več ne bo,
bom vedno, ko bo zapihljal veter,
te nežno božala bom po obrazu,
z dežnimi kapljami te bom umila
s sončnimi žarki te budila,
z belimi snežinkami te obdarila,
ponoči te v spremstvu zvezd z odejo bom pokrila,
z luno te bom čuvala in nežno te za spanec poljubila.«

Tako v naročju mi sediš

in s temnimi očmi v mene vsa strmiš,

jaz pa tiho upam in želim,

da vso starost in vse kar te čaka s teboj podoživim.

Milan Muršec
je na srečanju zapel znano ljudsko pesem:

Barčica po morju plava,
drevesa se priklanjšajo.
Oj, le naprej, oj, le naprej,
dokler je še vetra kej!

Barčica po morju plava,
jadra se razpenjšajo.
Oj, le naprej, oj, le naprej,
do brezkončnih krajev mej!

Barčica le bodi zdrava,
ptičke te pozdravljajo:
Oj, le naprej, oj, le naprej,
dokler je še vetra kej!

Adelena Neuvirt

POHORJE

Pohorje moje zeleno
mi k srcu priraslo si ti,
saj v tvojem okrilju vasica stoji,
kjer rojstna mi gruda leži.

Pred več leti tu rodila sem se,
spomini sežejo v otroška leta,
na starše, sestro in brata,
na rojstno mi hišo, krojaško delavnico,
in gostilno s kegljiščem.

A, žal, mojih najdražjih že
zdavnaj med živimi ni.
Ostali so le bridki spomini,
ki jih pozabiti moč ni.

Še vedno rada prihajam sem,
kjer rojstni je dan moj bil,
obujam spomine in obiščem
grobove ter sorodnike, ki še žive.

Med tem časom se marsikaj
spremenilo je.
A, Pohorje še vedno v svoji lepoti blesti
in privablja mnogo ljudi.

Olga Ornik
ANŽE IN EVA

Pa so bili mali, zdaj pa že birmanci in srednješolci.

Pa saj dolgo še, pa je že nekaj let,
ko sem pisala za svoje štiri vnuke pesmi.
Za pet let, deset in naprej,
pa sta dva že osnovne šole fraj, kaj pa zdaj?

Bilo je mnogo lepih let in dni,
ko smo skupaj bili, ja pa šola in zakramenti vsi,
ki so jih prejemale za življenje,
krst, obhajilo in dva že birmo.

Pridno sta verouk obiskovala
in znanje v srce shranila
ter dočakala dan, ki vama bo
v življenju zaznamovan.

Ponosno sta ob botrih stala,
se z njimi nasmejala,
se Bogu za dar Svetega Duha zahvalila,
ki sta ga tisti dan dobila.

Lička in srčki so vama žareli
in mi smo z vami zapeli,
saj to je čas Svetega Duha in milosti,
ki naj vaju spremlja vse dneve in noči,
vedno na vseh straneh sveta, kamor bosta šla.

Zavedajta se, da niso samo darila,
ki sta jih dobila,
birma je še en korak potrditve v vajino
versko življenje, vsi pa želimo,
da ne bo trpljenje.

Mi zbrani smo srečni in ponosni vsi,
da vedno bo ta dar z vama,
v zdravju in sreči naj pomaga,
če se oddaljita od vere.
Angel varuh naj vse dni nad vama bedi,
da bodo pogumne in varne vajine poti.

Oskar Neuvirt
LAČEN V JAMO NE GREM

Od malega sem rad jedel,
vse kar so dali sem snedel.
Ko sem malo starejši postal,
vse manj na zob sem ga djal.

Krive mlade punce so ble,
saj z bajsijem niso v kino odšle.
Potem sem vseeno eno dobil,
se buhtelj še mlad poročil.

Je kuhala dobro, da glava boli,
spet sem jedel in jedel za tri.
In prišel je tisti kruti čas,
sem spet zategnil hlačni pas.

Tokrat kriva je moja dohtarca bla,
mi reče prestrašena vsa:
Cuker, putika, kile in tlak,
majn žri, ker vzel te bo vrag.

Zdaj, ko ne gledam več na postavo,
naj pri vseh hudičih jem le travo ?
To je vprašanje, ki me tare čez dan,
zvečer pa spet lakota skoči na plan.

Ne reši me pamet, razum,
ampak takšen svetovni izum,
da hladilnik bo focne delil,
če preveč v njega boš ril.

Aleksandra Papež
PO DEŽJU

V meni je kot po dežju.
Neurje je premetalo misli.
Voda je odplavila mir.
Počasi sestavljam, kar je ostalo.
Prestrašeno!
Kaj če tudi jutri oblaki ne bodo prijazni?
Odgovor je na nebu:
MAVRICA.
Za vsakim dežjem jo znova sestavim.

Marija Rajter
USODA

Včasih rekli so tako:
življenje naše takšno bo,
kar v knjigi bo zapisano,
na srce nam položeno.

Rekli tudi so tako:
da vse usojeno ne bo
življenje krojimo si sami.
po poti svoji hodimo.

Ko tako življenje teče,
res ne veš kaj je prav in kaj ni,
včasih vse drugače naredil bi,
pa želja naša ne drži.

Glavca včasih nas boli:
zakaj se meni to godi,
misli moje so drugje
kot srca naše narede.

Zato dejala bom tako:
da usodo nam kroji nekdo,
da bilo nam v zibko položeno,
življenje vso napisano.

Zadovoljno naše naj življenje bo,
takrat sreča bo pri nas,
nič z nami pač ne gre,
veselimo vsakega se dne.

Kdor veselo rad živi,
ta srečen je vse dni,
ni važno kdo usodo nam kroji,
samo da smo zadovoljni vsi.

Brigita Sodec
BITI MAMA

Biti mama je božji dar.
Biti mama pomeni, da lep je vsak nov dan.
Biti mama je dovolj, da odpre se nov pogled na svet.
Šele takrat ugotovimo, kako lep je ta naš planet.
Biti mama pomeni tudi kakšno vragolijo,
da se na ves glas smejimo in zraven mogoče tudi zaspimo.
Biti mama pomeni tudi naporne dni,
ko res veliko je skrbi.
Včasih huda zmešnjava se nam zdi,
pa v bistvu sploh tako hudo ni.
Biti mama pomeni popoln svet,
saj spet se v pravljica bitja spremenimo
in nam dovoljeno je, da skupaj z njimi živimo.
Biti mama je odgovorno,
naj naši otroci so zdravi, oblečeni, obuti, čisti, siti in napiti.
Biti mama je več kot to,
saj do smrti povezani smo s svojo mlajšo dušico.
Ta ljubezen je brezpogojna,
ena, edina in brez pardona.

Rudi Tetičkovič
PRIJATELJU V SPOMIN

Tako tiho si odšel,
le praznina tvoja, sedaj odseva
sredi naših goric in na žitnem polju utrujenih žanjic.

Le tvoja postava se
sklanja čez trs in
tvoje žuljinate dlani ga
objemajo in negujejo.

Okorno se zravnáš in
se oziraš na drugi breg,
vse tja do belega zvonika,
ki ure odbija in meri čas.

Ko snameš si klobuk
se oglašá stari zvon,
ponazarja opoldanski čas,
ter tako naznanja tem
goricam božji blagoslov.

Nekje v daljavi nežno žvrgolenje
drobnih ptic, katerih glas nam pravi,
blizu je čas do jeseni in trgatve,
zato prijatelji ostanimo kot bratje.

Pa vendar tako hitro teče čas,
da kmalu tudi nas ne bo
v vas, zato sedaj trčimo
s kupicami: prijatelju v spomin.

Jožica Vake
PESEM ZA TE

V reko deročo strmim,
v plavo nebo se oziram,
iščem slike preteklih dni,
»Vrni se!« srce kriči,
ker tebe ob meni več ni.

Kje zdaj so trenutki s teboj preživeti,
kje tvoji dotiki so nežni,
dnevi sreče zdaj so preteklost,
pogrešam te danes in te bom jutri,
praznina ob meni boli, zakaj vrnitve iz onkraj več ni.

Kupujem zdaj sveče in jih prižigam,
v medli svetlobi iščem tvoje obrise,
a le sveča meče sence na steno,
nobena ne nosi podobe tvoje, meni tako ljubeče.

Solze drsijo, močijo pismo, ki tebi ga pišem,
a kam naj ga pošljem,
kje zdaj bivaš, kje naj te najdem,
kdo ve kje je tvoj dom?

Vem, da bo prišel bo ta čas,
takrat te poiščem in spet bova skupaj,
v svetu drugačnem, brez časa, brez meja,
toda upam, da spet najdeva skupaj,
da najdeva prostor, poln ljubezni večne.

Mirko Vazner,
SVZ Hrastovec
JUTRANJA SREČA

Ko pridem za vodo se jutro poraja
in megla se dviga iz vode.
Ščuka nekje med trstičjem je skrita
in čaka na svoj jutranji plen.
Jaz pa veselo vijlačnico v roke,
le čakaj me ščuka boš videla kako oster bo plen.
Mečem zdaj levo, zdaj desno po vodi
vabo svetlečo, ki meps se ji pravi.
Začutim trzljaj, sunkovito zategnem.
Hej, ščuka rejena, konec s tabo je zdaj.
Že vzide sonce gor nad Kozjakom visoko,
ob Mavrnovem jezeru pravi je raj.
Z mano je sreča, veselje, pa ščuka rejena,
Hajd, gremo domov.

Marija Vučetič
BOM ZMOGLA

Bom zmogla jesen življenja sama iti,
brez rame, na katero bi sem ogla nasloniti.

Sama sadove najjinega truda užiti,
hrepenenje po tebi pred ljudmi skriti.

Bom zmogla vedno solze zatajiti,
ko kdo me vpraša kako zdaj živim,
bom znala otrokom v oporo biti,
kot bil si jim ti vsa leta do zdaj.

Bom znala tudi vnukom dati,
toliko ljubezni kot dal si jim je ti.
Bom znala vse tvoje nauke predati,
da v življenju ne boš manjkal jim ti.

Bom znala hvaležnost v srcu hraniti,
za vse kar nama je dano bilo.
Zmogla bolečini navkljub veselje deliti,
le lepe trenutke v spominu nositi.

Katja Zadravc
DARITEV

Jaz bi Hvalo rada podelila,
vsem v poti težki, bi dlan podala,
morda želite upe darovati,
da dobroti še živi v našem svetu!
Res bom Hvalo rekla – tebi –
si v oči gledal, ko skrito so jokale
in rdečo brazdo naredile,
kot da pijem le rdeče vino!
Življenje – Hvala tudi tebi –
speve o ljubezni snuješ,
ker usoda jih je v zibel dala,
naj sreča s tem mi lepoto kuje,
a ta' Hvala je zate v rimo dana!
Hvalo še tebi podarim – ljubezen,
čeprav me rineš v bolezen,
a bolečino srca rada skrijem,
jo le skrivaj v duši objokujem!
Hvala tudi tebi srce – trpljenje
si vzdržalo, nisi mi vzelo volje,
le v led vkopalo si življenje,
da sreča ljubezni se tam ubije!?

In tudi Tebi Hvala – pesem,
iz nežnih misli se rojevaš,
tiho šepetaš, da ljubezni pesem,
bo nekoč, mi srečo poklonila!
Hvala Bog, si Angela poslal,
je darove lažne v upe dajal,
silil v molitev in jok pohleven,
obstala sem v raju bednem!
Spomini Hvala vam – ste cvet,
na čereh teptani a ne ubiti,
ranjeni, nemi, duši ohromeli cvet,
v strnišče želite bolečino skriti!
In Hvala vsem na moji poti,
ki želite mano upov podariti,
so tihi, skriti v vsakem srcu,
saj hrepeneči hodimo v želje,
le speve malo katero srce snuje!

Pavel Zorc,
SVZ Hrastovec – Korenjaki
JESENSKA

Pretakamo vino in mu dodajamo vode.
To je za obujanje spominov, za boljše počutje in sožitje.
Tudi župnik pravijo tako, ko prime kelih v roko.
Farani gledajo skrbno, kaj z župnikom zdaj bo.
Ali bo naprej še mašo bral, ali pred oltarjem se valjal.
Pa prišel je novi dan, zamenjal ga je drug kaplan.
Pri njemu pa spremembe ni, on ga pije cele dni.
Pa verjemi zdaj v boga, ali kaplana pijanega.
Domov pojdimo urnih nog, pa bo leto naokrog.

Betka Žel
ROJSTNI KRAJ

Vsak dan spomnim se na te,
zakaj odšel sem, sprašuje me srce.
Odgovora ne znam mu dati,
zakaj zapustil rojstni kraj sem in tebe mati.

Nikogar nimam, sam sem sam,
samo spomine še imam,
na tisti zadnji dan,
ko odšel od vseh sem vstran.

Vedno, ko sonce tu zahaja,
spomnim svojega se kraja,
pred očmi se mi podoba riše,
hrib, na njem pa majhne hiše.

Pod hribom potok žubori,
ob njem pa vrsta vrb stoji,
te žalostne starke zgrbane,
pod težo mnogih let upognjene.

Spomin ti moj kako si lep,
sem bil doma res tako slep,
da videl nisem te lepote
in skrbne materine roke.

Zakaj srce moje občuti šele sedaj,
kako je lep moj rojstni kraj,
ravno sedaj tako daleč vstran,
kjer od vseh sem nepoznan.

Terezija Žižek,
SVZ Hrastovec
GOZD

Po gozdu sem hodila,
sem spomladi zvončke tam dobila.
Še drugi naj gredo zraven,
ki jih poznam.

Po gozdu sem hodila,
borovnice in zimzelen dobila.
Še drugi naj gredo zraven,
ki jih poznam.

Po gozdu sem hodila,
sem šmarnice in ciklame tam dobila.
Še drugi naj gredo zraven,
ker vse to poznam.

Po gozdu sem hodila,
sem v jeseni tam kostanje in gobice dobila.
Še drugi naj gredo zraven,
ker vse to poznam.

Po gozdu sem hodila,
sem drevesa tam dobila,
in še drugi naj gredo zraven,
kjer vse to imam.

Florentina Živko,
5. razred OŠ Jožeta Hudalesa Jurovski Dol
KAKO OTROCI VIDIMO SVET?

Kako otroci vidimo svet,
ko očke naše odpirajo se kot nežni rožni cvet?
Kadar budilka nas zbuja in upamo,
da tudi učiteljica zamuja.

Pridemo v šolo
in tam je Živa,
naša modna diva.

Zabijemo se v nadležnega Jaka,
ki se med poukom vedno
v hlače pokaka.

Preživimo matematiko,
a pri športu imamo gimnastiko!
Sežgemo kalorije in zdaj
je čas za ... SLADKARIJE!

Domača naloga je prava nadloga,
a še sreča, da smo jo naredili
in se je znebili.

Ko šolski zvonec zazvoni,
odhitimo ven iz šole,
eni nogomet igrat, drugi knjige brat,
saj je časa za oboje.

Čas za spanje je pred nami,
v posteljo nas nagnala je mami,
zapremo oči in začnemo spati,
med sanjami nam z neba zvezdo uspe sklati.

Alina Berič,
7. razred OŠ Jožeta Hudalesa Jurovski Dol
(Mentorica: Mateja Nudl)
ZAUPAJ SVOJE MISLI ZA LEPŠI SVET

Tistega septembrskega jutra, ko je listje že rumenelo in je že postajalo hladneje, se je veliko stvari spremenilo ter postavilo na boljše. Do tistega trenutka smo vsi otroci najnovejšega stoletja svoj čas aktivno posvečali telovadbi prstov na naših najboljših prijateljih. Od tistega dne naprej smo raje razmišljali, kaj bi povedali o svojih občutkih.

Tisto popoldne sta se moja babica Katja in mama dogovorili, da bo pome prišla babica. Včasih se mi zdi, da babica nerada hodi pome. Vedno je nekako zamaknjena. Tega mi nikoli ni povedala, saj se je verjetno bala, da me nikoli več ne bo mogla priti iskat. Sama tega nisem nikoli opazila, saj se nisem brigala za svojo okolico. Nikoli se nisem ozirala nazaj. Moj cilj je bil, da čimprej pridem iz šole in grem domov, kjer si v miru lahko vzamem čas zase.

Telefon imam od prvega razreda. Vem, da se za nekatere to zdi precej zgodaj. Moja mama je ocenila, da sem bila takrat že dovolj zrela za tako napravico. Tudi meni se je zdelo tako. Zdaj pa mi vsi v mislih očitajo, naj odložim telefon. Tako si mislim. A kaj, ko mi je tako dolgčas in včasih res ne vem, kaj bi sama s sabo.

Dan, ko bi morala babica priti po svojo »malo razgrajčinjo« kot mi pogosto pravijo, je potekal običajno. Zjutraj sem se zbudila, poskrbela za svojo osebno higieno, nekaj malega pozajtrkovala, nato pa počasi odšla proti šoli. Seveda s sklonjeno glavo, prikovano na zaslon telefona in s kapuco, ki je prekrivala moj majhen, a čudovit obrazek. Na telefonu sem pogledala na uro. »Imam še deset minut,« sem si rekla in pospešila svoj korak. Kmalu sem začela narahlo teči.

Čez nekaj trenutkov sem že odpirala vrata, ki so zelo

škripala, spomnila sem se, da bom danes odšla domov v spremstvu babice. Takoj sem zavila z očmi. Z babico sploh nisem rada hodila domov. Po glavi so mi rojile misli: »Spet bom morala poslušati staromodno glasbo. To mi ni všeč. Raje bi poslušala rep ali pop,« sem zaključila svoje razmišljanje.

Čez nekaj trenutkov sem že sedela v razredu. Imeli smo biologijo. Ves čas sem čakala, da bo konec ure. Gledala in spremljala sem urne kazalce. »Dajmo, dajmo,« sem si šepetala v mislih. Končno je odbilo konec ure in čas je bil, da osnovnošolci OŠ Preska napolnimo svoje želodčke s slastno malico.

Pri malici sem navadno sedela s svojimi najboljšimi prijatelji, tisti dan pa sem sedela čisto sama na drugem koncu jedilnice. Povrh vsega so me ozmerjali še devetošolci. Eden izmed udeležencev verbalnega nasilja mi je rekel:

«Umakni se, mala debelajsa. Ali ne vidiš, da pred teboj stoji nekdo večji in pomembnejši?» Delala sem se kot da tega sploh nisem slišala. Globoko v sebi pa mi je to vzbujalo nemir. To težko razložljivo besedo. Rekla sem si: »Verjetno jih samo malo trga.«

Čez dan se je še večkrat zgodilo, da mi je kdo kaj grdega rekel. Počutila sem se vedno bolj utesnjeno kot da sem nepomembna skala na dnu srca. Počutila sem se kot sneg, za katerega je značilno, da se pojavi le tam, kjer je dovolj visoka nadmorska višina. To je pomenilo, da bom srečna in vesela le takrat, ko bo dovolj visoko razvita tudi družba okoli nje. Vse to je premišljevala, medtem ko so moji sošolci trpeli in si razbijali glave z matematičnimi vprašanji ter ulomki. »Lahko bi postala filozofinja,« sem si mislila.

Ure so minevale, jaz pa sem z vsako žalitvijo, grdo besedo, izrečeno iz nerazmišljujočih ust občutila večjo nemoč. Do konca pouka sem komaj zdržala, saj bi najraje stekla iz

razreda in rekla vsem, ki me zmerjajo, da naj nehajo. K mojemu razmišljanju je prispevalo tudi namerno spotikanje nekega učenca po koncu pouka.

V meni so odzvanjale misli: »Danes je bil grozen dan.« Nekje vsvojem srcu sem občutila polno nemira, groze in drugih občutkov, zmešanih v pravo palačinko. »Hmm, le s čim bi namazala tako palačinko?« sem se spraševala, medtem ko sem že vstopala v babičin staromodni avto.

Zdi se mi, da me je babica lepo sprejela. Pripravila mi je sedež v zadnjem delu jeklenega konjička. S tem sem bila zadovoljna. Udobno sem se namestila in začela poslušati glasbo.

Čez nekaj časa me je babica vprašala: »Kako je bilo v šoli?« Odgovorila sem ji: »Kaj te briga?« Babica je, pretresena nad tem, kar je pravkar slišala, za hip spustila volan. Skoraj bi pristali v jarku.

Nekaj časa je minilo, preden sva prišli do babičine stare ljubke hiše na robu gozda. Babica vso pot do njenega doma ni rekla ne bev in ne mev. Včasih je zavzdihnila, ko je videla sliko svoje male vnukinje, kako je cel čas samo brklja po kaj je že ... Teletu? Ne, to je kravji mladiček. Ta možnost ne gre čez. Telebajsku? Ne, ne, ne. Ta možnost tudi ni prava., »Dajmo, dajmo... Na koncu jezika imam ...« si je verjetno prigovarjala, medtem ko je že odpirala avto.

Čez nekaj hipov sem že stopala v »staro bajto« na robu hoste. »Pa kam me ta babica pelje?« »V džunglo?« so bili moji dvomi, ko sem vstopala v ničvredni poskus grajenja hiše.

Notranjost hiše je bila znosnejša. Okrašena je bila s stranskimi okraski in svečami. »Vau,« sem bila tudi sama znosnejša.

Popoldne je potekalo kot običajno. Z babico sva skupaj kosili, nato je šla vsaka na svoj konec: babica je šla

pospravljat, jaz na telefon.

Čez čas mi je babica rekla: »Tvoja mama je klicala. Rekla je, da lahko ostaneš tukaj.« »Zakaj pa je ne bo pome?« »V službi ima delo.« »Pa naj bo tako,« sem se predala.

Preostanek dneva sem buljila v telefon. Ni se mi zdelo vredno, da bi svoj čas zapravila za pogovor z babico. Kaj bi se pogovarjala, ko pa lahko cel ljubi dan tipkam in se sproščam na telefonu. Prve izbire res ne razumem, druga se mi zdi popolnoma logična.

Tako sem popoldne preživela z očmi na zaslonu. Ko je prišel čas za spanje, sem se umirila, poskrbela za osebno higieno in se odpravila v posteljo, ki je bila puhasta kot majhen oblaček na sinje modrem nebu. Nekaj je bilo narobe. Nisem mogla sladko zaspati, kot bi običajno zaključili pravljice za dojenčke.

Nekaj mi ni dalo miru. Postala sem zelo nemirna in se začela premikati po postelji. »Ne smem pasti s postelje,« sem si rekla. V takem primeru bi vsi pritekli do mene in me opominjali, da kalim nočni mir. To se na srečo po mučnih urah bedenja ni zgodilo.

Čez nekaj časa sem prisegla, da bo moja skrivnost o nasilju v šoli tako ali drugače priplavala na dan. »Morda bi morala kaj spremeniti,« sem pomislila. Kmalu sem to majhno misel opustila, saj sem si rekla, da preveč filozofiram. Se bo že rešilo.

Čez nekaj ur je končno napočilo jutro. Kot bi v gradu zaspala Trnuljčica in se nikoli več ne bi zbudila. Moje spanje bi lahko opredelili kot malo krajše drnjohanje. Vseeno pa se je vleklo v nedogled. Ugotovila sem, da babica ni ravno jutranja ptica, vstala je komaj ob 7.00.

Čez nekaj časa, ko sem že skoraj zamudila v šolo, sem že pomislila, da bom morala v šolo iti peš. Takrat se je prebudil dedek in bila sem rešena.

Vso pot do šole sem molčala kot kip. Gledala sem pokrajino in s prsti drsela po oknu. »Upam, da bom imela dovolj časa, da bom od nekoga prepisala domačo nalogo,« sem upala. Domače naloge se mi nikoli ni dalo delati: Vedno sem jo prepisala od nekoga in snovi na takšen način nisem mogla razumeti.

V šoli je bil spet eden od nešteto ponavljajočih se dni. To je pomenilo, da tudi ta dan ni izključeval nasilja. Poskusila sem se izogniti nasilnežem, a mi ni uspelo. Devetošolci so me zbadali in nadlegovali kljub mojemu skrivanju in pretvarjanju, da sem nekdo drug.

Čez dan sem se lahko malo družila s svojimi sošolkami. Čez nekaj časa niso več zmogle poslušati mojih šal in vicev. Zdi se mi, da nikoli več ne bom tako zblížana z njimi kot sem bila nekoč.

Po končanem šolskem dnevu je pome prišla babica. Z njo se nerada pogovarjam, saj vedno začne govoriti o čisto drugi temi. Tako tista zadeva ni rešena.

Tisti dan je minil hitreje kot prejšnji. Zaposlila sem se z babičino mačko in čas je minil hitreje kot kadarkoli prej.

Čez nekaj časa je prišla moja mami. Vesela sem odkorakala iz skoraj zapuščene hiše, se poslovila od babice in nadaljevala svojo pot do maminega konjička, ki je bil modernejši in večji od babičinega starega stroja.

Mami sem vse povedala, saj sem do nje gojila večje zaupanje kot do babice. Do neke mere sem svoja čustva lahko zadržala, nato pa je kar bruhnilo iz mene. Govorila sem o nasilju.

Mama me je z zanimanjem poslušala in pri tem kimala z glavo. »Sklicala bom sestanek,« mi je zagotovila. »Pri tem bo pomembno vlogo igrala tudi babica,« sem sklepala. »Ona me je naučila, da moram povedati, kaj čutim in kaj si mislim,« sem se spomnila.

Res se je vse odvijalo tako, kot sem predvidevala. Na sestanek je prišla tudi moja babica. Tam smo skupaj razrešili to zadevo. Od takrat sem vedno povedala, kakšna čustva nosim v sebi in kako sem preživela svoj dan. Nasilneža nista prišla več v bližino mojega telesa. Zdi se mi, da sem se veliko naučila in pridobila nove izkušnje. Tega se bom spominjala za vse večne čase, babici pa bom hvaležna do smrti.

Marjana Cmager
PRIDIGARJI

Zdaj naj piše. Zdaj ima čas. Ostali nabirajo moči za jutrišnji dan, ona pa naj piše. Sredi noči je. Časa ima vsaj do sedme ure zjutraj. Mir je in sedaj ima čas.

Čprav je v prostoru njenega pogubljenja vse postorjeno, čprav je perilo zloženo in umazano oprano in so tla pometena ve, da bo jutri vse po starem. Da bo skuhano in ne bodo imeli pripomb, tudi to ve. Potem se bo od nekod prikradel del nove zgodbe ali nadaljevanje stare. Ne sme dopustiti, di ji kdaj še kdorkoli prekine tok misli! Mar je ona komu kdaj ukazovala? Ne bodo je prekinjali! Sita je lepih besed in stavka:

»Potrpeti je treba. Saj bo bolje.«

Tako obrabljena pa vendar tako globoko zakoreninjena lažna tolažba. Tipična za našo deželo.

Ura je tekla hitreje kot podnevi. Spat pojde, si reče. Izžeta od neizpolnjenega, z glavo, polno pridig tistih, ki mislijo, da so vsrkali vso pamet tega sveta, je legla. Pridigarji.

Da, pridige. Zamislila se je. Kdo so ti, ki kar naprej pridigajo? So bili s svojim življenjem zadovoljni? So otroci pridigarjev izstopali v čem? So bili nadljudje? Ali so pridigarji le slabiči, skriti za zaveso pametnih napotkov. Neprestano vsiljivo dajejo nauke vsem, za katere vedo, da jim ne bodo ugovarjali.

Na plano jih stresajo tistim, ki so jim blizu. Blizu tako ali drugače. Ker je tako nanoslo.

Strah jim je preprečil storiti nekaj, kar jim takrat še na misel ni prišlo. Polni pridig sploh niso vedeli, kako živeti brez tistih,

ki jih sejejo. Bi znali preživeti? Bi zmogli?

Sami? Čisto sami? Ne bi znali. Kje je zdaj pridigar, da jim pove, kaj delati in kako, kam tisto stvar odnesti in kje jo odložiti? Ne, ne bo šlo. Tako globoko je vse skupaj zažrto vanjo.

V mislih gre od hiše do hiše. Toliko že pozna sosede, da ve, kdo je kje pridigar in komandira in kdo je poslušalec in dosleden izpolnjevalec njihovih ukazov. Pridigarji potlačijo tvoj jaz, naš jaz. Zatrejo ga. Kot podivjani konji teptajo po njem. Jaz ni več jaz. Prepustil se je vampirju v pridigarju, da ga tepta. Ni se postavil za svoj jaz.

Nehote. Saj bi se branil, pa ni imel moči. Še zavedal se ni, kdaj je prišlo do tega. Skozi leta, ki so bila namenjena temu, čemur je ženska pač namenjena. Še opazila ni, kdaj se je to zgodilo. Tako pač mora biti. Morda ji je prav takrat bilo najlepše? Misli na nič. Kot roboti. Brez čustev. Ko začneš razmišljati, se začne kalvarija. Tistim, ki pljujejo s tokom, gre najbolje. Mislijo, da tako pač mora biti. Nasmejani so in srečni. Da le preživijo dan kakor so ga naši predniki tisočletja nazaj.

Razmišljanje je strup za dušo. Razžira in rije. Pravzaprav je to zver, katero že ves čas preklinja, jo za kratek čas prežene s tisto oranžno polovičko, pa se naslednji dan zopet prikrade in rije naprej. Morda bo nekoč robote celo vzljubila. Vse te stvari jim bodo prizaneseno. Izpolnjevali bodo norme. Morda jim znanstveniki na obraze, robotske obraze, nadenejo smehljaj. Delavec s smehljajem na obrazu. Delavec maska.

Zlagan svet. Robot – pridigar? Morda dočaka tudi to. Predaleč je zašla.

Naslednji dan je že. Okoli poldneva. Za čuda se je zjutraj zbudila kot prerojena. Ko se je zavedala, da obstaja, da še živi, se je razveselila. Redkokdaj se. Zveri ni. Ali pa je, le da ona sanja. Morda spi in je še noč. Čas pozabe. Vsaj za nekaj ur. Pa ni noči. Dan je. Sončen, vetroven. Ni tiste peklenske vročine kot včeraj. Jutri bo. Jutri bo zopet kot včeraj.

Vsakdanja opravila ji bodo zopet kradla trenutke, v katerih so misli najbolj žive. Morala bi jih zapisovati. Prazne pole čakajo. Čakajo pa tudi ves tisti porcelan, emajl, steklo in plastika. Čaka vsebin, da se v njih zmešajo, podušijo, skuhajo, spečejo in nalijejo. Prostor, v katerem jo čakajo, jo naenkrat vso spremeni. Zver! O nekod se je prikradla. Danes si je izbrala glavo. Njeno, od misli prepolno glavo. Ni vzdržala.

Oranžna polovička. Gre do sobe, kjer jo čaka tisto začasno odrešenje. Vsaj za nekaj ur. Samo zato, da bo vsebina v vseh tistih posodah zadovoljila večerne prišleke, ki bodo tu slučajno tudi prenočili. Samo prenočili in menjali perilo.

Lidija Čuček
DEKLICA SONCA

Pred 24 leti je na svet prijokala prav posebna deklica po imenu Evelin. Deklica je pohitela na svet 3 mesece prehitro. Njene starše je bilo strah, ali bo sploh preživela. Evelin je pokazala, da je borka in preživela. Da pa bo Evelin nekaj posebnega, se je pokazalo, ko je bila stara 1,5 leta, ker še zmeraj ni shodila. Starša sta jo vozila k zdravniku in čez čas izvedela, da ima Evelin cerebralno paralizo in bo v življenju potrebovala invalidski voziček in veliko pomoči. Evelinini starši niso obupali in so jo učili samostojnosti ter pozitivne. S 5. leti je bila vpisana v vrtec, kjer je imela spremljevalko. Sošolci so Evelin takoj sprejeli in bilo jim je zanimivo uporabljati njeno mizo in voziček. Vzgojiteljice so se pa čudile njeni pozitivni, saj je bila vedno nasmejana. Klicati so jo začele sonček. Evelin je tako končala osnovno šolo in se vpisala v srednjo šolo in tudi tam je bila odlično sprejeta. Tudi to je končala brez večjih problemov. Evelin je vedno čutila, da je bila poslana na ta svet z nekakšnim razlogom. V zadnjih letih je ugotovila, da zato, da ljudi uči, da biti na vozičku še ne pomeni, da ne živiš. Živiš samo malo drugače.

Joško Emerih

ZAČETKI MOJEGA SAMOSTOJNEGA ŽIVLJENJA

Moje ime je Jožef, kličejo me Joško. Prihajam iz Cerkvenjaka. Vsakodnevno hodim v VDC Polž, enoto Lenart. Na začetku svoje življenjske poti sem živel pri sestri. Nato sem živel pri nadomestni družini. Tam smo živeli skupno življenje in skupaj opravljali različna dela.

Pred kratkim sem dobil priložnost, da se osamosvojim. Pri tem sta mi nudila podporo vodja enote VDC Polž, enota Lenart in skrbnik Denis Holc iz CSD Maribor, enota Lenart, pa je poskrbel, da je prišlo do realizacije te ideje. Spremljal je oglase, kontaktiral lastnike, si ogledoval stanovanja in na koncu pomagal pri selitvi v novo, čudovito stanovanje, v katerem sem zdaj. Za njegov trud sem mu zelo hvaležen.

Moje življenje je postalo čisto drugačno. Postal sem bolj svoboden. Samostojno se odločam, kam bom šel, kaj si bom kupil, kdaj se bom peljal s svojim mopedom, za katerega imam opravljen vozniški izpit. Če potrebujem pomoč, imam več podpornih oseb, na katere se lahko obrnem.

Zdaj imam več zasebnosti. Dopoldan sem v VDC Polž, enota Lenart. Delam v pralnici. Popoldan grem peš do svojega novega stanovanja, ki se nahaja nedaleč stran od VDC-ja. Sam se odločam, kako bom preživel svoj prosti čas. Podporo mi nudi gospa Milena Kramberger, ki me preko storitve socialnega vključevanja usmerja pri vsakodnevnikih opravilih in me spodbuja k lažji vključitvi v okolje.

Zelo sem vesel svojega novega samostojnega življenja. Počutim se varno in svobodno. Zaupam sebi in vsem, ki mi pomagajo.

Hvaležen sem, da sem dobil to priložnost.

Cecilija Novak
MOJA SKODELICA KAVE

Presenetljivo, kako lahko neka drobna sreča počiva v srcu dolga leta. Nočeš je pozabiti, rad jo poveš, še lepše izzveni ob prebranih besedah. Ta moj dragoceni spomin ima barvo, težo, obliko, toploto, vonj, dotik, celo okus. In učinek prebujanja. Tiči v majhni skodelici s prav takšnim podstavkom pod njo. Zunaj rjava, znotraj bela, čisto majhna, kajti takrat smo še pili kavo na tak prefinjeni način. Ta kavni servis – tako smo ga namreč imenovali, se je znašel v naši kuhinji kot posledica moževega darila ob zadovoljivo spletenem puloverju izpod mojih rok, za namen njegovega dobrega počutja v novi službi, ob prestopu iz poklica obratnega električarja v vlogi vaškega električarja. Morda tudi tukaj tiči srž mojega spomina.

Jutranje prebujanje mi je povzročalo težave zaradi utrujenosti od včerajšnje popoldanske izmene ob poslušanju razgibanih gostov na mojem delovnem mestu. In posledično se mi je ob prvem jutranjem odprtju oči vselej prikazala kava. Dobra črna kava. Toda kavo, če jo hočeš spiti, jo moraš skuhati. Na štedilniku celo. V kuhinji. Spodaj v pritličju. In seveda vstati moraš. Iz tople postelje.

A glej ga šmenta ... Manem si zaspane oči in naenkrat se odprejo vrata, nakar zagledam pred seboj rjavo skodelico, nad njo se vije sopara iz pravkar prevrete črne tekočine, pod podstavkom dve majhni ročici, meni dobro poznani. Malo višje nad vročim presenečenjem se muza prikupen obrazek z angelskim nasmeškom.

»Mami, kavo sem ti skuhalo!« sem zaslišala nežen glasek pred seboj.

Tisti hip sem bila najsrečnejša mama na svetu.

Moja Nataška je štela komaj pet let.

Da. Tudi jaz imam svojo skodelico kave

Nada Svetina

PERILO

Korito z uporabljenim in umazanim perilom je zopet polno! Nič zato! Pralni stroj je nov, njegove funkcije so znane, zato ga ločim po barvah in kot običajno je največ temnega perila. V predalček nalijem doma izdelano pralno sredstvo iz naravnega mila in sode bikarbone, namesto mehčalca uporabim beli kis i eno od dišav, obrnem gumb za nastavitev programa in problem je rešen. Mirno lahko odidem po opravkih, ko je oprano, je tudi temeljito ožeto, ga le poravnam, obesim na obešalnike in tako tudi likanje velikokrat odpade.

Tako je danes – na srečo! Neštetokrat pa se spomnim mame in njenih spominov na čas, ko sem se rodila. Po vojni so bili težki časi; splošno pomanjkanje hrane, blaga, delovne sile, obvezna oddaja, bolezni, pomanjkanje zdravnikov, zdravil. Prav gotovo ji ni bilo lahko! Še vedno je živela s starši v stari majhni hiši s črno kuhinjo, hišo in štublcom, kjer je bila le postelja in omara. Tam me je rodila s pomočjo sosede, mož, moj oče pljučni bolnik po težkih vojnih letih je bil v tem času že v bolnišnici. Nikoli ni povedala kje je dobila plenice, kje ostala oblačila, je pa povedala, da je perilo prala v sosedovi mlaki in ker je bila zima, je morala najprej razbiti led, da je sploh prišla do vode. Kje in kako ga je sušila, ni povedala. Še isto leto je zanosila v drugo in kmalu je imela na skrbi tri svetlolase deklince. Kako se je morala truditi, znajti garati, da nas je oblekla, nahranila!

Mene je na mojo srečo že kot dojenčka prisvojila in vzela pod okrilje najbolj ljubeča mati, točno petdeset let je bila takrat stara in njena 13-letna hčerka, moja starejša sestra, varuška, zaščitnica, učiteljica. Do zadnjega diha v mojem življenju jima bom hvaležna za leta, preživeta pod skrbnim

varstvom moje negovske matere. Eden mojih prvih spominov je mlaka pri spodnjih sosedih, kamor sva šli z materjo splahnjevat perilo. Voda je za vsakega otroka vabljava in spomnim se, da mi niso dovolili blizu brega, sem pa lahko čofotala po vedru. V zadnjo vodo so kanili nekaj kapljic plavila, da je bilo belo perilo rahlo modrikasto, toda še danes mi ni jasno, kako je bilo belo perilo potem snežno belo. Vem, da so ga prejšnji večer namočili in naslednji dan prali z vročo vodo v škaflu z riflo, namilili z velikim kosom mila ampak tam me niso pustili blizu. Vso vodo so morali potegniti z vedrom iz vodnjaka, ki je bil ob hiši.

Mati so bili oblečeni v dolgo temno krilo, črn predpasnik in belo vrhnjo bluzo, na glavi pa so imeli vedno svetlo ruto. Kako so bili ljudje včasih skromno oblečeni! V omari sta ranili le »zakmašni gvant«, kakšno lepo ruto, plet ali dva, volneno jopo, ki so jo sami spletli, ker so pozimi spredli volno in lan za platno iz katerega je bila posteljnina in vrhnja oblačila.

Oblačila so šivali sami ročno, redko so nesli šivat k šivilji. Šele sedaj, ko primerjam tisti in sedanji način življenja, se zavedam, kako zelo potratni smo postali, kako onesnažujemo zemljo!

Veliko spominov hranim na otroška leta, ki se ga preživela pri tej skrbni, skromni in ljubeči materi, ki je znala živeti z zemljo in z njo. Nič ni šlo v nič, vse se je porabilo. Danes je vse drugače! Omare so vse premajhne, namesto naravnih materialov poliestri, viskoza, sintetika takšna in drugačna, kar koži ni prijetno. O varčevanju z vodo in energijo ljudje ne razmišljajo preveč.

Otroška leta so minila, medtem so se starši in sestrici preselili v Maribor, kje je oče dobil službo, mi pa v bloku dve sobi, ter souporabo sanitarij in kopalnice ter veliko korito za pranje. Pravo razkošje je bila tekoča voda iz pipe. Čez nekaj let smo

se preselili v večje stanovanje, kjer smo imeli lastno kopalnico in boiler, ki je imel kurišče na drva. Ob koncu tedna smo se lahko okopali v topli vodi, ogreli vodo, da smo prali perilo v veliki banji in ker se je družina še povečala za bratca, nas je bilo šest. Uboga naša mama je morala biti heroj, da je poskrbela, da je bilo stanovanje vsak teden čisto in pospravljeno. Pranje smo opravile družno in skupaj. Mama je naročila, da smo preoblekle vseh šest postelj, zbrale in sortirale osebna oblačila in potlej smo nagnete v kopalnico, in ker takrat pralnih strojev še ni bilo, smo perilo ročno ali na riflo najprej oprale in potem družno splahnjevale ter ga ožemale ob smehu in petju. Hvaležna sem mami, ki nas je naučila peti, še danes jih rada in z veseljem prepevam.

Tudi mladostna leto so minila, srednja šola, poklic in služba, pa ljubezen, poroka, stanovanje, otrok, plenice, ki sem jih skrbno prala, ker takrat še ni bilo pampersk, toda bil je pralni stroj, ki je olajšal delo, da sem se lahko posvetila otroku in ostalemu gospodinjstvu.

Med mojimi spomini je pretekla 1 ura in 57 minut, kolikor je trajal program in ker je zunaj lepo vreme, bom imela perilo suho in dišeče po uri ali dveh, zloženo in pospravljeno.

In vendar mi še nekaj ne da miru! Glede na to, da imam lastno gospodinjstvo 55 let, si ne morem kaj, da ne bi hitro preračunala, koliko mojega časa sem porabila za tom da smo bili čisti in oprani. V kolikor porabim na teden približno tri ure za pranje in likanje, znese to približno 8.500 ur ali 350 dni, torej eno celo leto mojega življenja. Kadar stojim za štedilnikom ali zvečer pomislim na ostala gospodinjstva dela, ki jih opravim vsak dan, se sedaj, ko sem doma, sprašujem, kako sem včasih, skoraj 37 let še sploh uspela hoditi v službo, zraven dokončati študij, skrbeti za vzgojo otroka... Da, noči so bile velikokrat prekratke!

PREDGOVOR

Talentom na pot 3

PESMI

Ingeborg Budja	5
Albina Črešnar	6
Marinka Čučko	7
Valter Čučkovič	8
Boris Grobelnik	9
Valerija Ilešič Toš	10
Bogomir Feliks Horvat	12
Jure Jaklič	13
Aleksandra Kukovec	14
Milan Muršec	16
Adelena Neuvirt	17
Olga Ornik	18
Oskar Neuvirt	20
Aleksandra Papež	21
Marija Rajter	22
Brigita Sodec	24
Rudi Tetičkovič	25
Jožica Vake	26
Mirko Vazner	27
Marija Vučetič	28
Katja Zadravc	29
Pavel Zorc	31
Betka Žel	32
Terezija Žižek	33
Florentina Živko	34

ZGODBE

Alina Berič	37
Marjana Cmager	43
Lidija Čuček	46
Joško Emerih	47
Cecilija Novak	48
Nada Svetina	49

KAZALO

**ODKRIVAMO
LITERARNE TALENTE
VSEH GENERACIJ
2023**

Izdajatelj: Knjižnica Lenart

Zbrala in uredila : Aleksandra Papež

Odgovorna oseba: Petra Kranvogel Korošec

Grafično oblikovanje: Rosana Lorbek

Tisk: Copy center, Lenart

Naklada: 40 izvodov

Leto izdaje: 2026

KOLOFON

